

RAČUNALNIŠKI *kotiček*

Iskanje na Internetu

Uvod

Zaradi svoje splošnosti in razširjenosti postaja Internet vedno bolj pomembno omrežje za izmenjavo in iskanje različnih informacij. Če je bil na začetku namenjen predvsem za izmenjavo znanstvenih informacij, to danes še zdaleč ni več tako. Internet uporabljamo skoraj vsi in zato na Internetu najdemo mnogo koristnih in žal tudi nekoristnih informacij. V tokratnem prispevku bo govor predvsem o iskanju informacij na Internetu in o uporabi le-teh.

Da bi novopečeni kibernetičar znal poiskati informacije na Internetu se mora najprej vprašati, kje in kako začeti.

Kako začeti?

Slovenski pregovor pravi "Vsak začetek je težak" in tudi pri Internetu ta stara modrost še vedno velja. Iskanje informacij na Internetu se skoraj vedno začne na posebnih naslovih, kjer vtiskamo nekaj ključnih besed in potem sprožimo iskalni postopek.

Program, ki tiči za vsem tem je prav posebne vrste program. Njegova naloga je, da od časa do časa zakroži po približno 60 milijonih internetskih vozlišč in pogleda, kaj je tam novega. Vse spremembe in novosti si zapomni v posebni bazi podatkov, po kateri lahko potem iščemo. Iskalni programi delujejo na izjemno zmogljivih superračunalnikih, ki so sposobni v nekaj sekundah obdelati ogromne količine podatkov.

Vsak iskalni program ima svoj naslov, ki ga moramo vtiskati v ukazno vrstico (primerjaj sliko 1).

Naslov na Internetu je sestavljen iz predpone **http://** in naslova npr. **webcrawler.com**. Vse skupaj vtiskamo v računalnik brez presledkov, z malimi črkami in pritisnemo enter.

Naslovi nekaterih iskalnih programov so prikazani v tabeli 1. Priporočam, da pri iskanju vedno uporabite več iskalnih programov, kajti "več glav več ve".

Tabela 1: Naslovi iskalnih programov in opis njihovih zmogljivosti

Naslov	Opis
http://www.lycos.com	Dober iskalni program, podatkovna zbirka pa je manjša kot pri Alta Visti
http://webcrawler.com	Hiter in dober program z veliko spošnih informacij.
http://www.yahoo.com	Veliko spošnih informacij, velikokrat pa ne najdemo kakšnih bolj specialnih informacij.
http://www.altavista.com	Zelo dober iskalni program z ogromno podatkovno zbirko.

Iskanje informacij na Internetu

Iskanje poteka s ključnimi besedami, ki jih z različnimi operatorji povezujemo v daljše logične celote. Iskanje poteka večinoma v angleščini, kar pomeni, da mora iskalec znati angleško.

Iskanje poteka v dveh fazah. V prvi fazi moramo iskalnemu programu dopovedati, kaj od njega hočemo. To storimo tako, da vtiskamo nekaj ključnih besed, ki se neposredno navezujejo na problem, ki ga želimo rešiti. Če nas zanimajo npr. lesni izdelki, bi lahko vtikali izraz *wood* in *product*. S pritiskom na tipko enter ali gumb GO, bi iskalni program začel iskanje. Z nekaj sreče (ali pa nesreče) bi kaj kmalu dobili nekaj ustreznih zadetkov. Nesreča je ponavadi

Slika 1. V polje z imenom *Naslov* moramo vtiskati naslov iskalnega programa npr. <http://webcrawler.com>.

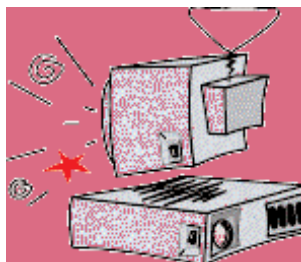

Slika 2. Lista zadetkov. Dobili smo 222 zadetkov, od tega jih je Webcrawler izpisal prvih 25. S pritiskom na gumb GET... bo izpisal naslednjih 25 zadetkov.

zato, ker večinoma dobimo odločno preveč zadetkov - tudi po nekaj tisoč. Če dobimo res tako veliko zadetkov pomeni, da bo treba iskalni izraz dopolniti z novimi ključnimi besedami, npr. *wood products Italy*. Ponovljeno iskanje bo dalo nekoliko manjšo množico zadetkov, ki bo zaradi tega tudi bolj pregledna. Če tudi to ne bo pomagalo in bo množica zadetkov še vedno prevelika, pa bo potrebno poseči po logičnih operatorjih, ki jih večina v tabeli 1 omenjenih programov pozna. Tako bo naš iskalni izraz videti približno takole: *wood AND product AND Italy* ali pa *+wood+product+Italy*. Če smo z nekaj deset zadetki zadovoljni, lahko preidemo v drugo fazo - **analizo zadetkov**. Večinoma se zgodi, da najde iskalni program večje število zadetkov, zato moramo vsak zadek posebej pregledati in oceniti, ali je pravi ali ne. Iskalni program izpiše zadetke na zaslon in vsak zadek (slika 2) je hkrati tudi že povezava (an. hyperlink) naprej na domačo stran tistega, ki ponuja nekaj, kar ustreza iskalnemu izrazu *wood product Italy*. Če želimo videti kaj nam določena povezava ponuja moramo na zadek klikniti in počakati, da se odpre željena stran.

In še droben nasvet: Ko boste prvič začeli z iskanjem, je koristno, da si preberete kratka navodila, kako iskati z določenim programom - navodila so ponavadi spravljena v meniju HELP.

Kaj storiti z dobljeno informacijo? Informacija, ki jo dobimo na Internetu, lahko zelo koristi. Najdemo lahko npr. potencialnega poslovnega partnerja in z Internetom ter elektronsko pošto lahko z njim stopimo v prvi kontakt. Kako potem naprej, pa je seveda že drugi del zgodbe.

dr. TOM LEVANIČ